

CENY OGŁOSZEŃ: Na 1 stronie wiersz milimetry mk. 100 — na III stronie mk. 75. — IV mk. 60. Nadesłane mk. 125 — Drobne ogłoszenia edmk. 10 do 30 za wyraz. Ogłoszenia reklamowe o 50 proc. zgraniczone 100 proc. drożej.

W numerach świątecznych i niedzielnych ceny o 25 proc. droższe.

Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada.

Redakcja i administracja główna mieści się pod nr. 4 przy ul. Piłsudskiego w Sosnowcu.

ISKRA

Adres dla listów i depesz „ISKRA”, Sosnowiec.

Konto czekowe P. K. O. nr. 61553.

Przenumerata wynosi: Z odnośzeniem miesięcznie

mk. 700.

Z przesyłką pocztową, mk. 900 miesięcznie.

Oddziały własne: w Będzinie, w Dąbrowie i w Szopienicach na G. Śląsku

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Dąbrowa, Sienkiewicza 6, Telefon 73.

Będzin, Małachowskiego 9.

Sosnowiec, Piłsudskiego 4. Telefon 64.

Dr. MARJAN STAWIŃSKI.

Po studiach w klinice prof. Leopolda w Dreźnie b. asystent D-ra Neugebauera w szpitalu Ewangelickim w Warszawie przyjmuje w chorobach kobiecych i położnictwie. 5094
SOSNOWIEC, Aleja Nr. 11 od 4-6 po poł. codziennie.

Doktor K. Troppauer Dr. Falkowski

Choroby: skórne, włosów, weneryczne. Analizy mikroskopowe. Przyjmuje od 11—1 i od 5—7 panie 4—5.
Sosnowiec, Małachowskiego 5 parter Targowa 2.

powrócił
Przyjmuje chorych od 3—4 pp. **CHOROBY WEWNĘTRZNE I KOBIECE.**
Sosnowiec, ul. Warszawska 6.

Doktor Luftspringer
CHOROBY SKÓRNE, WŁOSÓW, WENERYCZNE, (NIEMOC PŁCIOWA)
Analizy mikroskopowe
Przyjm. 9—12 i od 6—8.
Panie: 5—6. 3922
Sosnowiec, ul. Modrzejowska 39, II p.

zieniu rozmyśla nad „nietolerancją“ naszych władz bezpieczeństwa jak wieści niosą ma być umieszczony na pierwszym miejscu na liście komunistycznej partii w naszym okręgu.
Pan Daniluk, który nie jest obywatelem państwa polskiego, nie ma lat trzydziestu, którego agitacja w okresie rządu w Kasie chorych była jednym pasmem rozmaitych nadużyć — ma czelność ubiegać się o mandat poselski?
Cóż na to pan komisarz wyborczy?

Dzisiaj i dni następnych.
2-ga seria wielkiego dramatu
„Ludzie i Bestje“
p. t. **Elektryczne Piekło**
Największy film amerykańskiej wytwórni w roli głównej wszechświatowa sława BOB.
NOWOŚĆ w dziedzinie kinematografji.

ROK 1863 ROK

dramat w 7-miu aktach z czasów powstania i walk o niepodległość Polski, osnuty na tle powieści STEFANA ŻEROMSKIEGO „WIERNA RZĘKA“

Polskę zakuto w kajdany niewoli. rzeki wyniósł na powierzchnię życia narodów
Duch Narodu niejednokrotnie zrywał się do czynów aby wyzwolić się z więzów hańbiących.
POLSKIE, WOLNA I NIEPODLEGŁA.

Wyrazem ostatniego wysiłku było powstanie 1863 roku i na tle tych przeżyć straszliwych napisał wielki nasz powieściopisarz Stefan Żeromski klechędę poetyczną p. t. „Wierna Rzeka“.
Obrazy niniejszych cierpień i walk pozostały jeno w pamięci kilkudziesięciu żyjących jeszcze starców, którym za przelaną krew ofiarną los pozwolił zakosztować u schyłku dni wolności i zobaczyć tryumfującą tę, która NIE ZGINEŁA....

Nurt dziejowy, jak fale wielkiej
Powyższy dramat demonstrowany jest obecnie w kino „Zacisze“.

SPRAWY WYBORCZE.

„Bezpartyjność“

Sosnowiec, 6 paźdz.
O wartości haseł używanych w życiu publicznym, nie stanowi jedynie teoretyczna ich wartość, lecz i realne skutki, jakie głoszenie ich za sobą pociąga w stosunku do pewnej ściśle określonej sytuacji politycznej narodu.

Jednym, zdałoby się z najpiękniejszych haseł głoszonych w Polsce dzisiejszej, rozdarłej waśnią zacietrzewionych partyjników jest hasło — bezpartyjności. Jednakże niewolnicza chęć pozostania zaw-

sze i wszędzie bezstronnym, a więc w stosunku do poszczególnych ugrupowań politycznych czy społecznych indyferentnym, łatwo zmienić się może w doktrynerskie mentorstwo, lub co gorsze w polityczną „obojętność“ i apatię.

A obojętność w chwilach ważnych dla narodu, dla rozwoju przyszłego państwa jest rzeczą wprost karygodną. Tam, gdzie się narodu losy ważą — nie wolno żadnemu polakowi być obojętnym.

Jeżeli strojenie się w pstre piórka bezpartyjności

ci i naiwna chęć stania „ponad partjami“ jest w momentach ważnych grzechem spełnionym wobec narodu — o ile się dopuszcza tego jednostka, to cóż dopiero powiedziećby trzeba o prasie, któraby takie zajęła stanowisko.

W narodzie naszym, tak słabo politycznie rozwiniętym i słabiej jeszcze politycznie się orientującym — obowiązkiem świętym prasy narodowej jest zajmując stanowisko jasne i zdecydowane. Wszelkie „tolerancyjne“ pływające z lewa w prawo, lub naodwrot, jest tylko karygodnym „mąceniem narodowej kadzi“, utrudniającym szerokiemu ogółowi czytelników zorientowanie się w sytuacji.

Chwila obecna, kiedy kilka zaledwie tygodni dzieli nas od wyborów, których wynik na przeciąg kilku lat wycisnie pewne piętno na obliczu narodu, wymaga jasnego zdania sobie sprawy z tego, czego chcemy i do czego dążymy. Uczciwym politycznie jest ten tylko, kto zgodnie ze swymi przekonaniem wszystkie wyłącza siły, by je w czyn wprowadzić. M. H.

Kandydaci „Wyzwolenia“

Na liście „Wyzwolenia“, jako kandydaci z naszego okręgu figurują Stanisław Guliński na pierwszym miejscu, Andrzej Książek na drugim. „Wyzwolenie“, popierane przez polską organizację wolności, mając do rozporządzenia niejakiemu Kawałcu jeździ po wsiach i bałamuci ludzi, ale nikogo nie zbałamuci. Szkoda pieniędzy, szkoda trudu, szkoda kłamstw i brudu.

O niedoszłym pośle Daniluku.

Zastępca komisarza Kasy chorych w Sosnowcu, p. Daniluk, który obecnie w wię-

Przegląd polityczny.

Sosnowiec, 6 października.

Zabiegi dyplomatów państw ententy około utrzymania pokoju na bliskim wschodzie wydały w ostatnich dniach pozytywne owoce w formie zawieszenia broni między Turkami i Grekami i doprowadzenia do przedwstępnych rokowań pokojowych w Mudanji. Sukces ten, ściśle rzecz biorąc, jest niewątpliwym zwycięstwem polityki francuskiej. Toteż mimo polepszenia się sytuacji, liczyć się należy z poważnymi trudnościami, zwłaszcza ze strony Grecji, która, podżegana do wojny przez Lloyd'a Georę, dziś tak bezwzględnie przez Anglię została opuszczona.

Jednym z głównych warunków rozpoczęcia rokowań pokojowych, jest spełnienie kategorycznego żądania Kemala w sprawie natychmiastowego opuszczenia Tracji przez wojska greckie. Tymczasem wieści, dochodzące z Tracji, wskazują na coś zupełnie innego. Wojska greckie są zdecydowane bronić się do ostatniej kropli krwi i w walce tej będą miały z pewnością za sobą opinię całego narodu greckiego, który doskonale zdaje sobie sprawę z faktu, że opuszczenie Tracji i Małej Azji jest końcem snu o mocarstwowym stanowisku Grecji.

Liczyć się też trzeba z niespodziankami ze strony sowieńców, które za wszelką cenę starać się będą wyzyskać obecną niejasną sytuację na wschodzie, aby wypląnąć raz wreszcie, jako poważny czynnik polityki międzynarodowej Dzieło pokoju na wschodzie nie będzie dziełem łatwym H.

Więści ważne.

(Z pism i depesz wczorajszych).

— Rząd brazylijski zwrócił się do naszych władz z propozycją rozpoczęcia pertraktacji o układ handlowy polsko-brazylijski.

SOSNOWIEC
Kino-Zacisze
Od 6-go października b. r.
Rok 1863.
Dramat w 7 aktach z czasów powstania i walk o niepodległość Polski osnuty na tle powieści ST. ŻEROMSKIEGO p. t. **WIERNA RZĘKA.**
Dla młodzieży dozwolony.

SFINKS
Od 2-go do 8-go października
Sensacyjny cyrkowy dramat w 6-ciu częściach p. t. **„TYGRYSICA“**
W obrazie biorą udział słynna małpa Jack, tygrysy, lwy, i inne zwierzęta.

KINO-OAZA
Od 2-go października r. b.
Dla młodzieży dozwolone.
BACZNOŚĆ! Grozą przejmująca nowa misja **TARZANA** p. t. **GZŁOWIEK BEZ TRWOGI**
Jeden z najwybitniejszych obrazów obecnego sezonu, który pobili rekord we wszystkich stolicach Europy.
Z udziałem małpy szympansa **JOE MARTIN.**
Jako Tarzan **ELMO LINCOLN.**

DĄBROWA.
KINO „ODEON“ DĄBROWA
Od 2-go do 8-go października w. wielki sensacyjny dramat amerykański (pójmy obraz) p. t. **KRÓL BOKSU**
Cyrkowo-detektywny dramat w 7 u częściach z udziałem słynnego artysty i boksa **Strittora.**
Dla dzieci i młodzieży dozwolone.

Kino-Venus
Od wtorka 3-go do niedzieli 8-go października VI-ta i ostatnia seria obrazu „Tajemnice dżungli“ p. t. **„CZARNA KSIĘŻNICZKA“**
ANONS: Następny program **„DZIECKO POGROMCY“.**
W roli głównej słynny zwycięzca Maciste'a champion **MARCCO.**

— Wojciechowi Adamkowi w Sieciechowicach, pow. olkuski, skradziono w nocy parę koni, wartości miljon mk. Dochodzenie w toku.

Usiłowanie samobójstwa. Zamieszkała przy rodzicach w Milowicach Anna W. ub. środy o godz. 8 wiecz. usiłowała otruć się jodyną.

Przyczyna — nieporozumienia rodzinne.

Desperatkę przewieziono na kurację do szpitala Kasy chorych w Sosnowcu.

Z testru

Teatr krakowski „Bagatela” przez dłuższy czas na repertuarze utrzymał znakomitą sztukę włoskiego autora Darjusza Niccodemiego „Swit, dzień, noc”, w której prawdziwe tryumfy święcili artyści tej miary, co Marja Malicka i Aleksander Węgierko.

Dyrektor Czarnecki zanim rozpocznie sezon ze swoim nowozaangażowanym towarzystwem, które wkrótce zjedzie do Sosnowca, wszedł w porozumienie i na przedstawienie sobotnie sprowadza wyżej wspomnianych artystów na jeden występ, gdyż już w niedziele tę samą sztukę grają w Krakowie.

Więc jeśli kto chce skorzystać z prawdziwej uczy artystycznej, niech spieszy nabyć bilety, gdyż niewielka ich ilość pozostała w kasie dziennej teatru (pawilon ogrodników).

Polski teatr w Katowicach.

W nadchodzącą niedzielę, polski teatr w Katowicach pod dyktando p. Tadeusza Wierzbickiego, rozpoczyna sezon teatralny, wystawiając sztukę „Królewski jedynak” L. Rydla.

Prócz tego odbędzie się dnia 8 b. m. o godz. 12 w południe uroczysta „akademja”

Sam fakt że w niemieckim teatrze będzie rozbrzmiewał polski śpiew i polskie słowo, jest nader radosną wieścią, a nowej placówce kulturalno-artystycznej składamy z y c z e n i a szczęśliwego rozwoju.

Kronika kielecka.

Ze sceny i estrady. Bawi w Kielcach ponownie zaszczytnie znany z działalności teatralnej p. Dante-Baranowski, który będzie organizował scenę miejską w stolicy województwa.

— Wkrótce, w teatrze polskim, odbędzie się wieczór koncertowy Kniaginina i Jefimcewoj z udziałem Zbigniewicza i Mazurka.

— Zespół amatorski p. A. Olędzkiego zamierza odwiedzić Skarżysko, Radość, Sosnowiec, celem przedstawień na dochód „Sokoła”, któremu niezbędne jest w Kielcach boisko na przyszłoroczny zlot.

Straszaki wyborcze. Od pewnego czasu, kolportowane są w Kielcach i okolicy alarmujące pogłoski o przygotowywanych represjach i awanturach bojówk partyjnych; oczywiście, nie trzeba plotce wierzyć, gdyż celem jej wzbudzenie postracha i niechęci do spełnienia obowiązku wyborczego. Władze nadzorcze, przez swoich ludzi, powinny wykryć źródło tych wieści osłabiających siłę wyborczą rdzennych obywateli, na korzyść tych obcych interesom państwa czynników, które zwracają masę pójda do urn, bynajmniej nie przerażone intrygą, jaką same wysnuły

„Granum”. Spółka akcyjna hodowli nasion selekcyjnych, pod

firma „Granum” (Warszawa, Hoża 50) posiada w ziemi kieleckiej własną stację hodowlaną „Szczeglin”, dla prac nad burakami cukrowymi trawami i niektórymi warzywami.

Miechów. Lekarzem powiatowym w Miechowie mianował powojemoda kielecki dr. Karola Byrkowskiego, który przed wojną praktykował w Kielcach, jako lekarz.

Busk. Minister spraw wewnętrznych mianował starostę w Busku p. Bolesława Plenkiewicza, st. referenta urzędu wojew. w m. Łodzi, na miejsce p. Stanisława Cisły którego przeniesiono do Kosowa, na Polesi.

Włoszczowa - Pińczów. Zarejestrowano w wojew. kieleckim 2 stowarzyszenia lokatorów: we Włoszczowej i Pińczowie.

Straże ogniowe. Nowe strażnice ochotnicze ogniowe powstały w ziemi kieleckiej w Tczycy (pow. miechowski), Piekoszewie (pow. kielecki), Łasku (gm. Bolesław, pow. Olkuski), oraz Seceminie Olesznie, Włoszczowej, Słup i Lelowie (powiat włoszczowski).

Z kraju.

Szkoła marynarki wojennej. Dnia 1 października odbyło się w oficerskiej szkole marynarki wojennej w Toruniu uroczyste wręczenie dyplomów 18-tu oficerom, którzy ukończyli tę szkołę. Są to pierwsi wychowankowie polskiej szkoły w ojskowej morskiej.

W uroczystości brali udział: szef kierownictwa marynarki wojennej wiceadmirał Porębski inspektor armji gen. Skierski i liczne grono zaproszonych przedstawicieli garnizonu toruńskiego. W przemówieniach wiceadmirał Porębski, gen. Skierski i komendant szkoły, Nahuczy, podkreślili ważność tej chwili dla Polski i dla przyszłego rozwoju naszej marynarki wojennej.

Pierwsze polskie lokomotywy. W dniach najbliższych nadejdą 2 parowozy budowane częściowo w pierwszej fabryce lokomotyw w Chrzanowie. W przyszłości dostarczy ta fabryka 4 parowozów, które będą już całkowicie zarówno budowane jak i montowane w Polsce. W tych dniach odbędą się próby sprawności polskiego typu lokomotyw.

„Zmarły” sam dla siebie pisze nekrolog.

Tajemnicza afera w Piotrkowie.

Warszawa, 3 października.

Pan Szklarski, urzędnik prywatny w Piotrkowie, podążając w czwartek b.m. jak zwykle do biura, ku swemu zdziwieniu i przerażeniu ujrzał w całym mieście rozklejone nekrologi, donoszące o nagłej śmierci brata jego 21-letniego Wacława Damjana Szklarskiego, oficera w p., kierownika komisji gospodarczej szpitala rejonowego Nr. 8 w Piotrkowie, który właśnie wyjechał na dwumiesięczny urlop do Warszawy.

Nekrolog powiadał, że zwłoki w dniu wczorajszym w (piątek) zostaną przewiezione do Piotrkowa, na którą to smutną uroczystość „zaprasza żona i dzieci”.

Ta ostatnia okoliczność w najwyższym stopniu zdziwiła p. Szklarskiego, któremu stan małżeński brata nie był znany.

Pierwszym pociągiem pojechał miotany niepokojem nie pewnością i zdumieniem brat zmarłego do Warszawy. Całodzienne jednak poszukiwania

po znajomych, jak również w policji nie dały najmniejszego śladu.

Pan Szklarski chwycił się ostatniego środka — udał się do zakładu drukarskiego (Wolska Nr. 1), który drukował nekrolog, rozlepiony w Piotrkowie.

Tam pokazano mu rękopis nekrologu.

Rękopis był pisany ręką brata!

Sprawa więc skomplikowała się jeszcze bardziej

Podjeżdżając, że brat mógł paść ofiarą podstępny p. Szklarski przedłożył sprawę p. Kur-

natowskiemu, który z kolei zwrócił się do komisarza Trzepińskiego.

Prowadzone energicznie w dniu wczorajszym dochodzenia wykazały, że nekrolog w drukarni zamawiała młoda kobieta, której rysopis był identyczny z rysopisem osoby, często towarzyszącej zaginionemu w Piotrkowie.

Niestety, p. Szklarski — brat poszukiwanego nazwiska jej podać nie był w stanie.

Sledztwo więc w tej niezwykle zagadkowej sprawie przeniosło się na grunt piotrkowski.

Niewiasta z dolarami.

Zamiast dolarów „Rzeczpospolita”.

Lwów, 4 października.

Do grecko-katolickiego proboszcza w Nowosielskach zgłosiła się onegdaj jakaś kobieta chusteczkowa, około 30-letnia blondynka, podała, że pochodzi z Potutor i prosi o przyjęcie ją na nocleg kilkudniowy, ponieważ ma przy sobie 40 tysięcy dolarów, za które chce kupić grunt. Boi się zaś iść spać do chłopca lub do wójta, by jej nie obrabowano.

Gościnnie ksiądz, uważając kobietę za porządną osobę, przyjął ją na plebanję i umieścił w osobnym pokoju.

Po paru dniach kobieta ujrzała już widocznie grunt, bo postanowiła jechać do Lwowa w celu wymiany dolarów i prosiła księdza, by razem z nią pojechał.

— Trzeba pomódz bezradnej kobiecie, — pomyślał ksiądz i w parę godzin później ksiądz wraz z damą dolarową mknęli pociągiem do Lwowa.

Przyjechawszy do Lwowa, wstąpili na dworc głównym do restauracji I klasy i kazali sobie dać obiad. Pożywili się skromnie, lecz wystarczająco i wtedy niewiasta przeprosiła księdza na małą chwilkę, rozglądając się za dyskretną ubikacją

Poszła i zginęła. Przeczekawszy cierpliwie jakiś czas, proboszcz, zdziwiony niemało, gdzie jego towarzyszka podróżny mogła się zapodzieić, machnął wreszcie ręką i najbliższym pociągiem wrócił do swoich Nowosielec.

O kobiecie niebawem zapomnieli.

Alieci wkrótce zjawili się u księdza posterunkowy policji.

Uparty wisielec.

Procesował się ze swym wybawcą.

Trybunał w Gracu, w Styrii, rozpatrywał oryginalny proces.

Pewien gospodarz styryjski znalazł w swym sadzie cłowika, który powiesił się na gałęzi jabłoni. Tchnięty litością gospodarz wlaź na drzewo i odciął wisielca. Desperat przy tej operacji upadł gwałtownie na ziemię i złamał sobie nogę. Przyszedł do przytomności, lecz musiał leżeć w szpitalu, gdzie leczono mu nogę. Po wyzdrowieniu zaskarżył gospodarza o zapłacenie kosztów szpitalnych.

Przed sądem umotywował swą skargę, twierdząc, że jego zbawca pogwałcił jego osobistą wolność, chcąc mu wbrew woli ocalić życie, a przy tym stał się przyczyną jego zranienia.

Sąd pierwszej instancji skazał wisielca, lecz sprawa poszła przed wyższy trybunał i tu udało się sędziom przekonać upartego wisielca, że nie miał racji wnosząc swe

pretensje. Wprawdzie powód może nie czuć wdzięczności dla swego zbawcy, gdyż mała to usługa ocalić komuś życie, a skazać go na nędzną egzystencję. Lecz z punktu widzenia o b y w a t e l s k i e g o i chrześcijańskiego, czyn wieśniaka zasługuje na pochwałę i nie może być w żaden sposób uznany za winę. W danych okolicznościach nie mógł działać inaczej, a będąc sam, nie mógł odcinać sznura, na którym wisiał de-

sperat i równocześnie powstrzymać go od upadku.

Ostatnie wieści.

(Przez telefon.)

Warszawa, 5 października.

Dziś przybyli do Warszawy wojewodowie trzech województw Małopolski wschodniej celem odbycia konferencji z premierem Nowakiem i ministrem spraw wewnętrznych w sprawie administracji Małopolski wschodniej.

Warszawa, 5 października.

Na otwarcie sejmiku śląskiego udadzą się do Katowic z ramienia rządu polskiego prezydent ministrów p. Nowak, minister spraw wewnętrznych p. Kamiński oraz minister pracy p. Darowski.

Paryż, 5 października.

W gabinecie francuskim następują zmiany: p. Barthou zostaje mianowanym prezesem komisji reparacyjnej, tekę ministra sprawiedliwości obejmie p. Maunoury tekę ministra spraw wewnętrznych dotychczasowy minister rolnictwa Cheron, zaś ministrem rolnictwa zostanie mianowany p. Colrath.

Warszawa, 5 października.

Dnia 9 b. m. przybędzie naczelnik państwa do Łucka, gdzie weźmie udział w uroczystości poświęcenia sztandaru 12 pułku piechoty.

Warszawa, 5 października.

Rząd francuski nadał krzyże legji honorowej p. Erazmowi Pilzowi posłowi polskiemu w Pradze i p. Stanisławowi Patkowi, posłowi polskiemu w Tokio.

Konstantynopol, 5 październ.

Rokowania wstępne między generałami ententy a gen. Ismet paszą w Mudanji zostały zakończone przez zawarcie umowy, która dziś ma być podpisana przez pełnomocników obu stron.

Na mocy tej umowy Anglja wycofa swoje wojska z azjatyckiego brzegu Dardaneli do Gallipoli, turcy zaś wycofają swoje wojska ze sfery neutralnej wzdłuż Dardaneli. Co się tyczy Konstantynopola, to Kemal zgodził się na pozostawienie w mieście wojsk sprzymierzonych pod warunkiem, że administracja miasta przejdzie w ręce jego urzędników.

Wojska greckie opuszczają Trację, którą zajmują wojska sprzymierzone. Pozostała jeszcze do załatwienia sprawa wyznaczenia miejsca dla przyszłej konferencji pokojowej. Anglja proponuje Wenecję, Kemal zaś domaga się, by konferencja odbyła się w jednym z miast Azji Mniejszej.

Gielda urzędowa.

Warszawa, 5 października.

Dolary 9320
Funtyszterl. 40,600
Franki franc. 700
Marki niem. 4.75
Kor. austr. 11 1/2.
„ czeskie 301

Sosnowiec, 6 października.

Wczorajszy kurs marki niemieckiej w Sosnowcu 4.65.

WOLNE MIEJSCA

5115

4 GŁUCHONIEMYCH

panie lub panowie, którzy chętnie podróżują i lubią handel domobrazny są natychmiast poszukiwani do długotrwałego handlu z wysokim wynagrodzeniem (zapłata na akord), 25000 mk kaucji obowiązkowo, oraz legitymacje osobiste należy zabrać z sobą, Uprasza się o piśmienne odpowiedzi.

(Fredrich Braack) FRYDERYK BRAACK (głuchoniemy) handlowiec, CHORZÓW, (G. Śląsk) ul. Kościelna 32, oficyna u p. Langer.

